

Gaziantep
Ticaret Borsası

2015 YILI

BAHARAT

SEKTÖR RAPORU

Bu rapor, T.C. Ekonomi Bakanlığı'nun 2010/8 sayılı "Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ" kapsamında desteklenen "Gaziantep Ticaret Borsası Baharat Sektörü İhracat Ur-Ge Projesi" kapsamında Gaziantep Ticaret Borsası tarafından hazırlatılan İhtiyaç Analizi raporundan derlenmiştir.

Baharat Sektörü

Giriş

Ülkemiz baharat (ıtri ve tıbbi bitkiler dahil) florasında mevcut 650 türden yaklaşık 160'ı (%25) Karadeniz Bölgesinde yetişmektedir. Ancak değer ve miktarca en çok ihracata konu olan ürünlerin üretimi ise Ege Bölgesi'nde yapılmaktadır. Ülkemizde yetişen baharat bitkilerinden yaklaşık 191 tanesinin muhtelif zamanlarda ihracatı yapılmış olup, dünyada ticarete konu olan 350 baharat bitkisinden çok küçük miktarlarda da olsa 100'ünün ihracatı halihazırda ülkemizden yapılmaktadır. Ülkemiz önemli kimyon, kekik ve defne ihracatçısıdır. Dünya dış ticaret hacmi 25-30 bin ton olarak tahmin edilen kimyon üretimimiz bazı yıllar 17 bin tona erişmekte bu da dünya üretiminin %50'sinden fazlasını karşılamaktadır. Yine dünyada en fazla kekik ihraç eden ülke Türkiye olup, ülkemizden yılda yaklaşık 12,2 bin ton kekik ihraç edilmekte ve 22,50 milyon Amerikan doları gelir elde edilmektedir. Diğer ihraç potansiyeli yüksek bitkilerimizden birisi de defne olup dünya defne ihtiyacının %90'ının ülkemiz tarafından karşılandığı bildirilmektedir

Dış piyasaların kökeni yabani doğa olan baharat bitkilerinde aradığı en önemli hususiyet belli bir kalite ve standart dahilinde yapılan üretimdir. Baharat bitkileri arasında değerce en çok ihracatını yaptığımız kekik dikkate alındığında, yıllardır süren kültüre alma ve dolayısıyla kalitesinin artırılma çalışmalarına rağmen, üretimin %20'sinin halen doğadan toplama yoluyla elde edildiği görülmektedir. Ekonomik anlam ifade etmeyen, fakat ilaç ve gıda sanayi için gelecekte önem kazanacağı düşünülen baharat bitkilerinde bu oranın %80 civarında olduğu görülmektedir. Türkiye'de 2015 yılında üretimi en fazla yapılan baharat bitkisi kırmızı biber olmuştur. 2011 yılında 162 bin ton seviyesinde gerçekleşen kırmızı biber üretimi 2015 yılında, 2011 yılına göre %26 oranında artarak 204 bin ton seviyesine ulaşmıştır. Son beş yılda üretimi en fazla artan baharat bitkisi ise kekiktir. 2011 yılında 12 bin ton seviyesinde gerçekleşen kekik üretimi, 2015 yılında, 2011 yılına göre %30 oranında artarak 15,5 bin tona ulaşmıştır. Ayrıca, son 4 yıllık dönemde dünya kırmızı pul biber ithalatı düzenli bir artış göstermiştir. İhracatı ise 2014 yılında en yüksek noktasına ulaşmış, 2015 yılında bu değerlerde bir miktar düşüş yaşanmıştır. 2015 yılında GTİP numaraları aşağıda belirtilen tüm ürün gruplarına ait dünya ithalatı 5,7 milyar dolar, dünya ihracatı 5,3 milyar dolardır. Bu ürünlerle ilgili olarak Dünya'da ilk 10 ithalatçı ve ihracatçı ülkeler Tablo 1.de belirtildiği gibidir. Dünya'da en fazla baharat alan ülke %14 ile ABD'dir. ABD'yi %8'lik pay ile Almanya daha sonra azalan paylarla Japonya, İngiltere, Hindistan, Fransa ve İspanya izlemektedir.

Tablo 1. Baharat ürünlerinde önemli ihracatçı ve ithalatçı ülkeler (2015 yılı).

İlk 10 İthalatçı Ülke	İlk 10 ihracatçı Ülke
ABD	Çin
Almanya	Hindistan
Japonya	Almanya
İngiltere	İspanya
Fransa	ABD
Hindistan	Türkiye
İspanya	Polonya
Kanada	Fransa
Vietnam	Mısır
İtalya	Hong Kong

Bu rapor kapsamında analiz edilen ürünlerin GTİP'leri Tablo 2.de belirtildiği gibidir:

Tablo 2. Raporda analiz edilen ürünlerin GTİP'leri

Sıra	GTIP	Ürün Adı
1	090422	Piper cinsi biber; Capsicum ve Pimenta cinsi biberler (kurutulmuş veya ezilmiş veya öğütülmüş)
2	090520	Vanilya
3	090619	Tarçın ve tarçın ağacının çiçekleri
4	090720	Karanfil (bütün halindeki meyve, tane ve sapları)
5	090812	Küçük Hindistan cevizi, Hindistan cevizi kabuğu ve kakule
6	090922	Anason, Çin anasonu, rezene, kişniş, kimyon veya Karaman Kimyonu tohumları; ardıç meyveleri
7	091012	Zencefil, safran, zerdeçal kekik
8	091099	Defne yaprağı -Sumak
9	121190	Nane
10	291814	Limon Tuzu

Tablo 3. Baharat Kümesi Değer Bazında Dünya İthalat ve İhracatı (2011- 2015) / 1.000 ABD doları

Dünya	2011	2012	2013	2014	2015
İthalat Toplamı	4.505.380	5.775.100	6.240.738	6.555.782	6.283.701
Baharat	4.505.380	5.323.648	5.716.646	5.999.641	5.695.792
Kırmızı Pul Biber	0	451.452	524.092	556.141	587.909
İhracat Toplamı	3.891.648	4.996.650	6.187.606	6.464.728	6.068.253
Baharat	3.891.648	4.587.684	5.536.439	5.739.949	5.345.457
Kırmızı Pul Biber	0	408.966	651.167	724.779	722.796

Tablo 4. Baharat Kümesi Miktar Bazında Dünya İthalat ve İhracatı (2011- 2015) /Ton

Dünya	2011	2012	2013	2014	2015
İthalat Toplamı	2.021.879	182.652	2.726.876	2.829.917	260.389
Baharat	2.021.879	Miktar Yok	2.499.321	2.586.215	Miktar Yok
Kırmızı Pul Biber	Miktar Yok	182.652	227.555	243.702	260.389
İhracat Toplamı	Miktar Yok	133.765	2.694.621	302.878	2.698.643
Baharat	Miktar Yok	Miktar Yok	2.406.525	Miktar Yok	2.393.907
Kırmızı Pul Biber	Miktar Yok	133.765	288.096	302.878	304.736

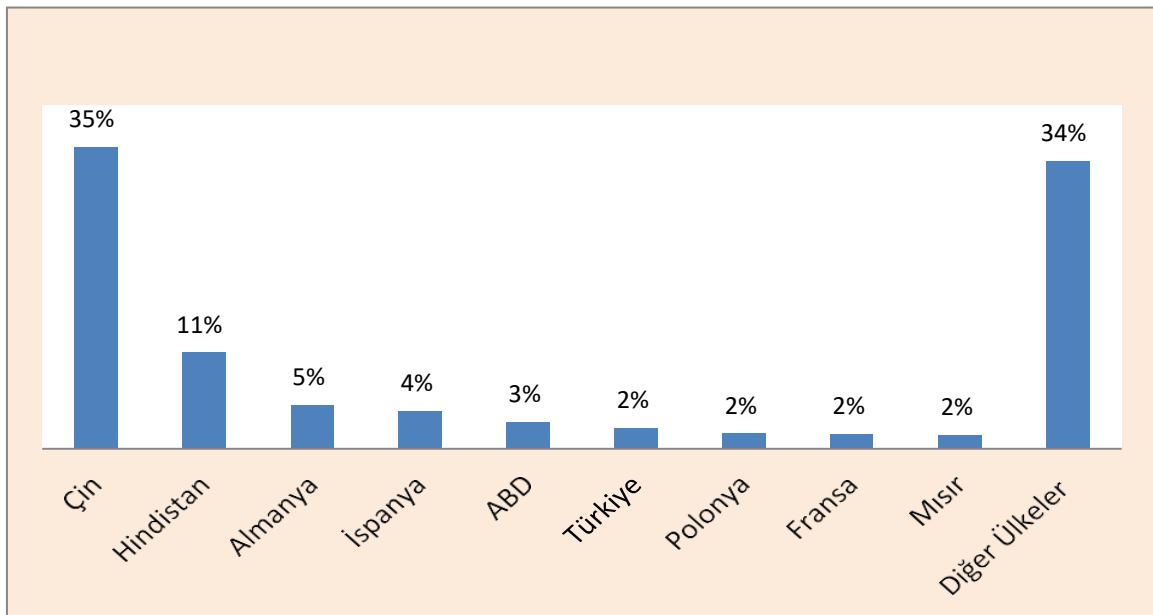
Tablo 5. 2015 Yılı Seçilmiş Ülkelerin Biber Üretim (Taze- Kurutulmuş) ve İhracat Sıralaması

Biber (2015 yılsonu)	Dünya İhracatı Sırası	Dünya Üretimi Sırası* (Taze Biber)	Dünya Üretimi Sırası*** (Chilli-Paprika)
Çin	1.	1.	2.
Hindistan	2.	İlk 10'da yer almıyor	1.
İspanya	3.	5.	İlk 10'da yer almıyor
Peru	4.	İlk 10'da yer almıyor	3.
Tunus	5.	İlk 10'da yer almıyor	İlk 10'da yer almıyor
Türkiye (16. Sırada)	İlk 10'da yer almıyor	4.	İlk 10'da yer almıyor

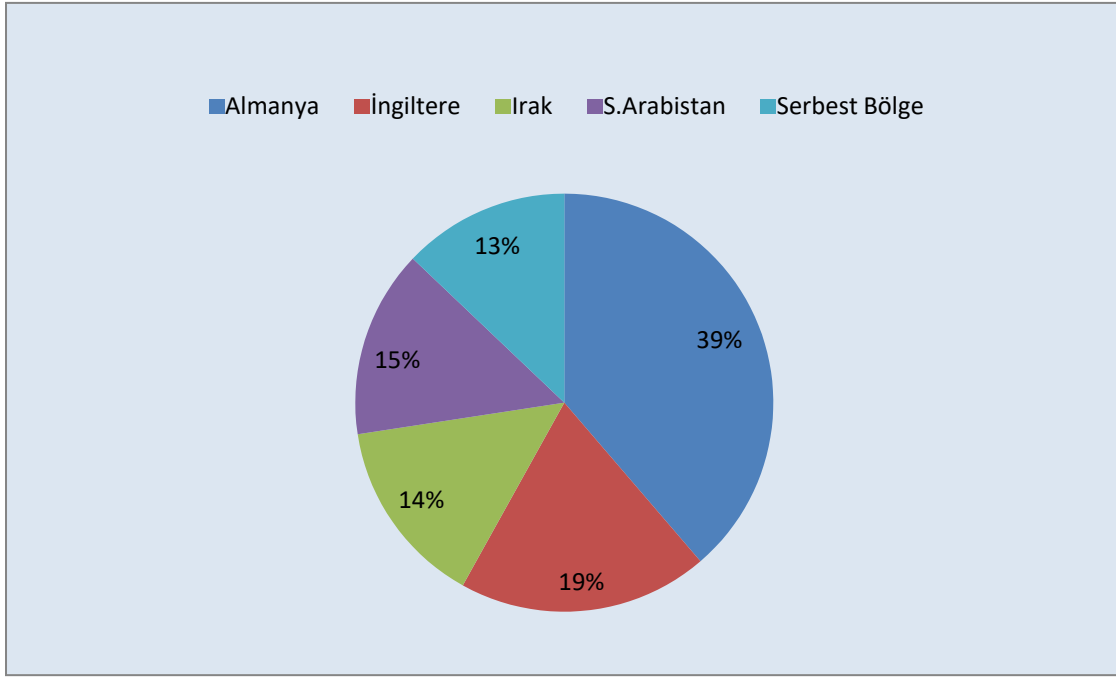
Tablo 6. “Baharat” Kümesi Ürünlerinin Ürün Bazında 2015 Yılı İhracatı, 1.000 ABD doları

Sıra	GTIP	Ürün Adı	2015
1.	121190	Nane	2.573.63
2.	291814	Limon Tuzu	947.225
3.	090422	Piper cinsi biber; Capsicum ve Pimenta cinsi biberler (kurutulmuş veya ezilmiş veya öğütülmüş)	722.796
4.	091099	Diğer baharatlar defneyaprağı-summak vb.	721.683
5.	090619	Tarçın ve tarçın ağacının çiçekleri	134.561
6.	091012	Zencefil, safran, zerdeçal, kekik	78.691
7.	090812	Küçük Hindistan cevizi, Hindistan cevizi kabuğu ve kakule	74.172
8.	090520	Vanilya	49.754
9.	090922	Anason, Çin anasonu, rezene, kişniş, kimyon veya Karaman Kimyonu tohumları; ardıc meyveleri	28.358
10.	090720	Karanfil (bütün halindeki meyve, tane ve	14.578

Şekil 1. Dünyada En Çok “Baharat” İhracatı Yapan İlk On Ülke

Şekil 2. Türkiye'den Kırmızı Pul Biber İthalatı Yapan Ülkeler

Tablo 7. Dünyada Değer Bazında En Yüksek "Baharat" İthalatı Yapan İlk On Ülke, 2011-2015 /1.000 ABD doları

İthalatçılar	2011	2012	2013	2014	2015
Dünya	4.505.380	5.323.648	5.716.646	5.999.641	5.695.792
ABD	513.493	737.304	774.923	781.978	798.690
Almanya	411.964	457.640	486.076	513.994	463.901
Japonya	274.768	338.252	349.334	343.170	324.988
İngiltere	152.420	196.374	227.449	225.327	197.988
Fransa	176.010	194.744	205.777	213.104	184.685
5 Ülke Toplamı	1.528.655	1.924.314	2.043.559	2.077.573	1.970.252
Hindistan	124.058	112.205	132.141	174.762	174.975
İspanya	121.614	133.770	129.008	136.556	142.700
Kanada	121.487	149.265	153.907	144.283	138.668
Vietnam	24.328	25.826	34.951	42.581	132.355
İtalya	128.964	132.905	139.868	144.377	130.579
10 Ülke Toplamı	2.049.106	2.478.285	2.633.434	2.720.132	2.689.529

Tablo 8. Türkiye'nin Dünya "Baharat" İhracatı, 2011-2015 /1.000 ABD doları

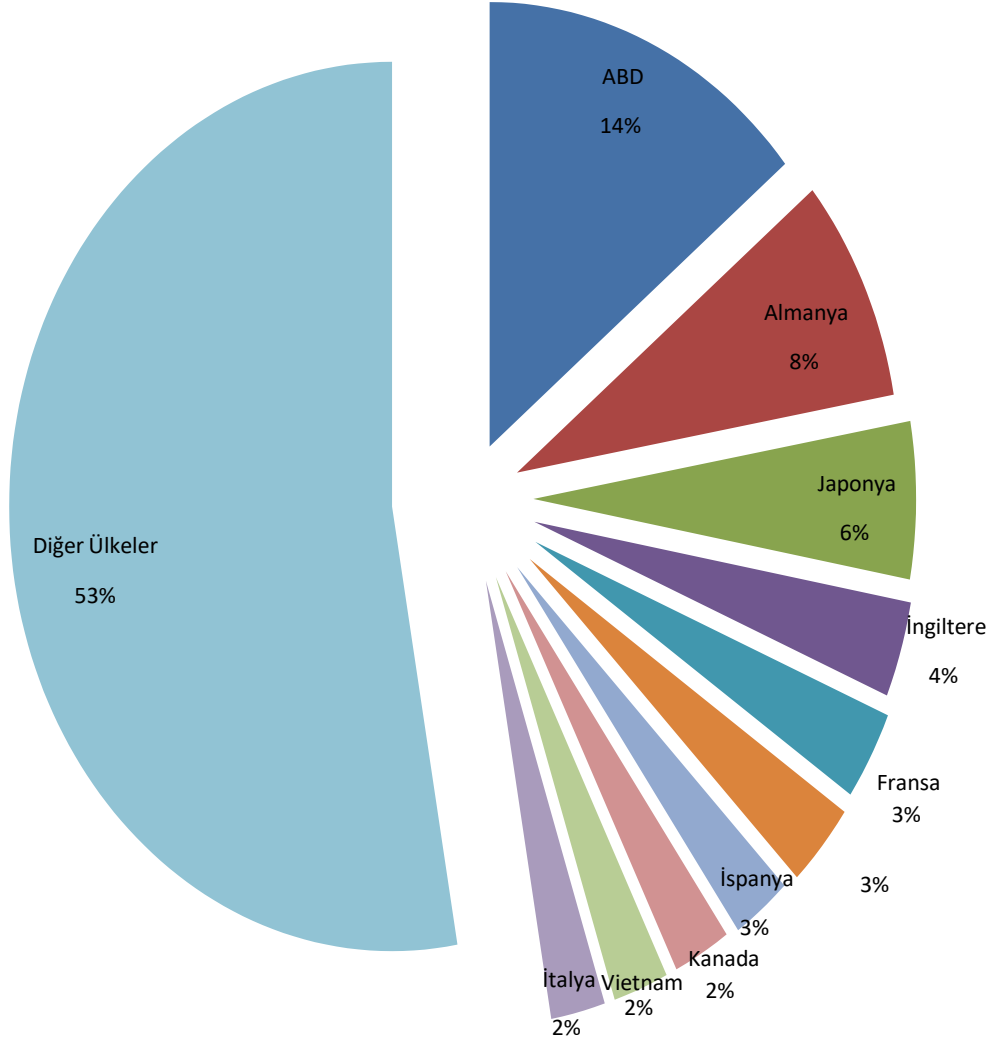
	2011	2012	2013	2014	2015
Türkiye	75.843	93.258	116.701	127.899	126.515

Dünya'da toplam ihracatın %37'sini Çin, %10'unu Hindistan yapmaktadır. Takip eden Almanya %5 ve İspanya %4 ihracat oranlarına sahiptirler. Türkiye ise son 5 yıl içerisinde Dünya'da baharat ihracatında %2'lik payını korumuştur. Baharat sektöründe 2011 yılında 76 milyon \$ ihracat rakamına sahip olan Türkiye, 2015 yılında bu rakamı %67 artırarak 127 milyon \$ seviyesine yükseltmiştir.

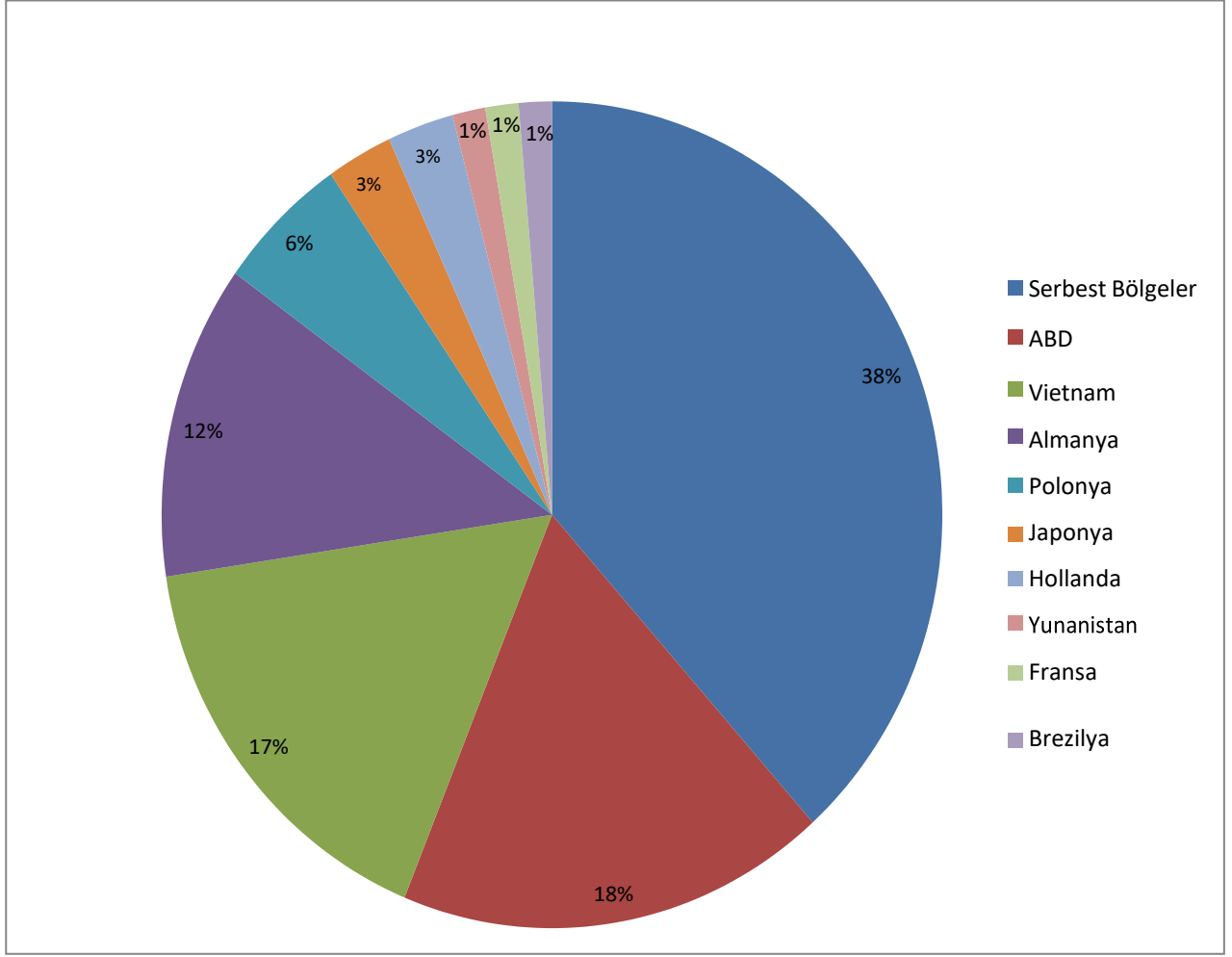
Tablo 9. Türkiye'den "Baharat" İthal Eden İlk 10 Ülkenin Türkiye ihracatında Payları, 2011-2015

İthalatçılar	2011	2012	2013	2014	2015
Serbest Bölgeler	27%	26%	27%	27%	28%
ABD	12%	13%	14%	14%	13%
Vietnam	11%	11%	10%	11%	12%
Almanya	10%	9%	10%	12%	9%
Polonya	4%	3%	3%	4%	4%
Japonya	3%	3%	2%	2%	2%
Hollanda	2%	2%	2%	2%	2%
Yunanistan	2%	1%	1%	1%	2%
Fransa	2%	2%	2%	2%	1%
Brezilya	2%	2%	1%	1%	1%
10 ülke toplamı	73%	73%	73%	75%	74%

Şekil 3. Dünyada En Yüksek "Baharat" İthalatı Yapan İlk On Ülke Payı

Şekil 4. Türkiye'nin "Baharat" İhracatında İlk 10 Ülke

Bu raporun hazırlanmasında T.C. Ekonomi Bakanlığı, Trademap ve FAO'nun istatistikî verilerinden faydalanılmıştır.